

Světový den vody - 22.3.

ZÁMĚR: připomenutím Světového dne vody chceme dětem přiblížit význam vody pro existenci života na Zemi a vést je k tomu, aby si vody vážily a uměly s ní hospodařit.

- V roce 1992 navrhly Spojené národy v Rio de Janeiru v Brazílii 22. března jako SVĚTOVÝ DEN VODY, který je takto připomínán od roku 1993.
- Více jak miliarda lidí trpí nedostatkem pitné vody nebo nemá přístup k vodě.
- Na zeměkouli je 1,4 miliardy km² vodní plochy
97,5% je příliš slané
0,26 % připadá na jezera a řeky
- Každým rokem je zpracovávané specifické téma.
- Rozvojový cíl tisíciletí byl: "Zajištění pitné vody a základní hygieny pro všechny lidi na světě do roku 2015" – ví se, že se nepovede ho splnit.
- DOSTATEČNÝ PŘÍSLUN K VODĚ se definuje jako dostupnost nejméně 20 litrů vody na osobu a den, ze zdroje vzdáleného do 1 km od místa bydliště.

VODA A HISTORIE

Po tisíciletí byla voda v řekách, mořích a jezerech vnímána jako nezbytná a přirozená součást životního prostředí. Povrchová voda byla tou nejpřirozenější cestou, kterou se lidé zbavovali všeho, co jim bylo na obtíž. Voda odnášela nejen splašky, ale i pevné odpady = přirozená samočistící schopnost vody. V 19. a zejména 20. století s rozvojem techniky, s vyšším využíváním dalších zdrojů energie, rozvojem dopravy a chemie i růstem populace, začalo znečištění řek převyšovat samočistící schopnost. Znatelně začaly být ohrožovány i podzemní vody. Lidé si začali uvědomovat nutnost zabránit znečišťování vod a chránit je jako přirozené biokoridory.

VODA A ČESKÁ REPUBLIKA

Česká republika je nazývána střechou Evropy, neboť je evropským rozvodím tří moří – Severního, Baltského a Černého. Důsledkem je naprostá závislost našich vodních zdrojů na atmosférických srážkách. Rozvodí moří dělí ČR na hlavní povodí: Labe, Odry a Moravy. ČR má uzavřeny oboustranné smlouvy se všemi sousedními státy. Je zapojena do aktivní ochrany svých povodí prostřednictvím mezinárodních smluv.

V České republice je značné množství přírodních léčivých minerálních vod a přírodních minerálních vod stolních. Je známo asi 350 lokalit s výskytem minerálních vody. Využívají se pro léčebné a lázeňské účely už od 19.století.

Vodní hospodářství v naší zemi má bohatou tradici, dobrý zvuk v zahraničí a slibnou perspektivu rozvoje v kontextu s evropskou integrací.

VODA A DĚTI

- Děti můžeme seznamovat s důležitostí vody pro život lidí a okolní přírody.
- Jaké jsou rozdíly mezi slanou a sladkou vodou, zdroje pitné vody.
- Potřeba srážek pro vodní zdroje a přírodu. (Je možné se zmínit i koloběhu vody).
- S nedostatkem vody v jiných zemích.
- Seznamovat je s možnostmi jak vodou šetřit (spíše se sprchovat, nenechávat zbytečně téci vodu, využívat úsporné splachování tam, kde to jde).
- Seznamovat je s čištěním odpadních vod.
- Společnosti zabývající se vodou, nabízejí ve světový den vody exkurze a dny otevřených dveří pro veřejnost (např. Brněnské vodárny a kanalizace, Povodí Moravy, Český hydrologický ústav).

Aktivity pro děti:

Pokusy s vodou

1. Zkoumáme předměty

Budeme potřebovat: nádobu s vodou, různé předměty (např. plastová malá hračka, papír, platelína- vymodelujeme placku)

Postup: Do nádoby s vodou budeme dávat různé předměty. Sledujeme, který předmět se potopí na dno a který zůstane na hladině.

2. Proč je důležité mýt si ruce

Budeme potřebovat: nádobu s vodou, mletý pepř, mýdlo

Postup: Do nádoby s vodou nasypeme pepř, který představuje viry. Dítě do špinavé vody vloží prstík. Viry se mu na něj nalepí. Poté dá čistý prstík do mýdla a opět do špinavé vody. Sleduje, co se stalo.

3. Lávová lampa

Budeme potřebovat: rostlinný olej, voda, potravinářské barvivo, šumivé tablety (rozpuštěné vitamínové tablety do vody), skleněnou nádobu (čím užší a vyšší, tím lepší)

Postup: Naplníme skleněnou nádobu (pet lahev) do 2/3 olejem a 1/3 vody (neplníme nádobu úplně do vrchu, aby vám neutekly bublinky). Přidáme několik kapek potravinářského barviva. Dále přidáme šumivou tabletu (lepší je začít s 1/4 nebo půlkou tablety a podle reakce přidávat). A sledujeme, co se bude dít.

4. Plovoucí květiny

Budeme potřebovat: papír, nůžky, voskovky, nádobu s vodou

Postup: Z papíru si vystříhneme květinu, kterou z jedné strany vymalujeme voskovkami. Poté květinu složíme, položíme na vodu a sledujeme, co se bude dít.

5. Kouzelný igelitový sáček s vodou

Budeme potřebovat: vodu, igelitový sáček se zip-lock zavíráním (sáček do mrazáku), strouhátko, tužky

Postup: Nejprve pořádně ostrouháme tužky, musí být opravdu ostré. Do sáčku nalijeme vodu a zavřeme. Přes igelitový sáček s vodou budeme propichovat tužky, z jedné strany na druhou.

6. Chodící voda

Budeme potřebovat: 5 pohárů, vodu, papírové utěrky, barvy (potravinářské nebo vodovky)

Postup: Postavíme poháry vedle sebe. Do prvního nalijeme vodu a barvivo, druhý pohár necháme prázdný. Do třetího dáme opět vodu a barvivo, čtvrtý je opět prázdný. Pátý pohár opět naplníme vodou a dáme barvu.

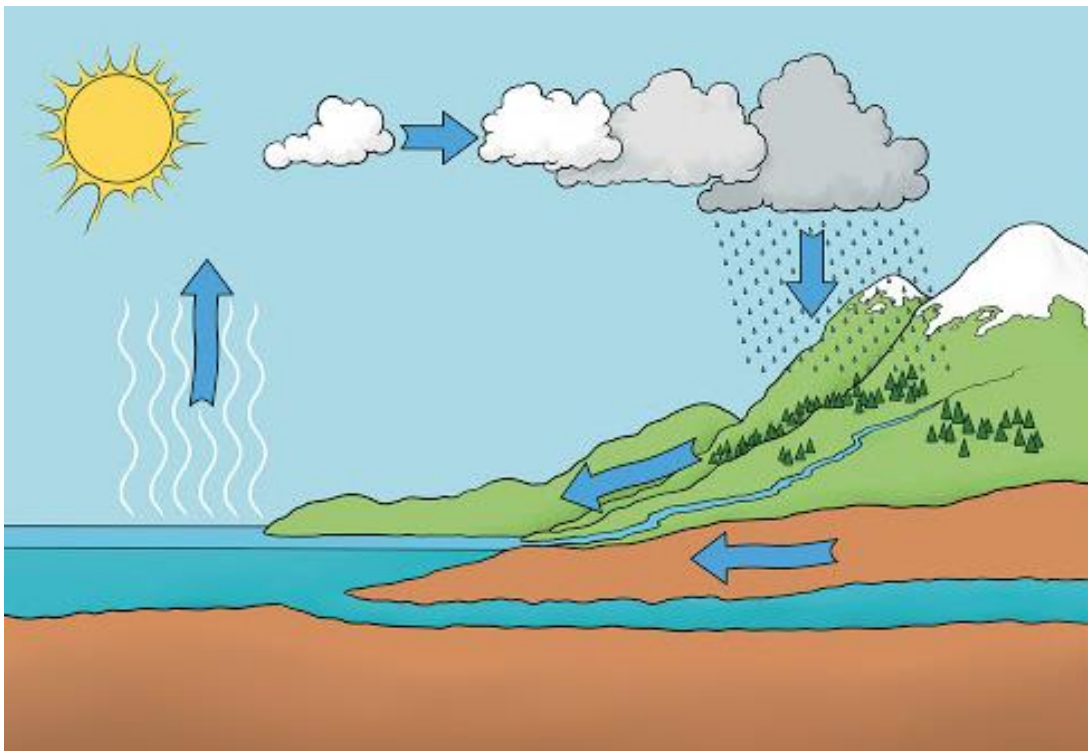
Vezmeme 4 papírové utěrky, poskládáme je podélně a položíme je do vody tak, aby jeden konec byl vždy ve sklenici s vodou a druhý v prázdném poháru.

A nyní pozorujeme a čekáme. Chvilí to trvá, ale stojí to za to. Zabarvená voda projde z jedné sklenice do druhého.

Koloběh vody v přírodě

Báseň:

Povím Vám příběh kratičký o cestě vodní kapičky. V potůčku se prohání, když ji slunce zahřeje, na páru se promění, kam se potom poděje? Stoupá vzhůru do mraků, je to cesta zázraků. Až má mráček plné břicho, zahromuje „stačí!“ Kapička se změnila v deštík, pláštěnku ti smáčí. Tenhle příběh nemá konec, není za ním tečka, kapka steče do potůčku a zas dokolečka.

Pracovní list:

PRACOVNÍ LIST : KOLOBĚH VODY

DO PRÁZDNÝCH POLÍČEK V TABULCE NAKRESLETE TOUK TEČEK, KOLIK JE DANÝCH PRVKŮ NA OBRÁBKU